

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΠΑΠΑΒΡΑΜΠΑΣ

Μέγας και πολὺς στὸ χωριὸ ὁ Παπαβράμπας. Ψηλὸς, ἡλιοκαυμένος, μὲ ἀγρία μαλλιά και γένεια, πού ἦσαν σάν βάτος στὸ κεφάλι του, ἀδρῦς, σάν ἔλατος, δαρμένους ἀπὸ χιόνια και βροχές.

Παππᾶς, μορεὶ νὰ πῆ κανεὶς, πὼς ἔγεινε, ὄχι «μὲ τὸ σπαθὶ του» ἀλλὰ μὲ τὸ... χαντζάρι του.

Ἐπῆγε στὸ δεσπότη, ἕνα πρωτὸ και τὸν προσκύνησε :
— Ἐίσ' οὐ Μέγας ; (ἘΜέγας λέγεται ὁ δεσπότης στὸ χωριὸ του).

- Ναί, εὐλογημένε μου.
- Οὐ κατὰ μπιτ Μέγας ;
- Μάλιστα.
- Ἐ, ἦρθα νὰ μὲ κἀν' ε παππᾶ... τ' ἀκοῦς ;
- Μὰ ἔτσι δὲν γίνονται οἱ παππάδες. Ξέρεις γράμματα ;
- Παππᾶς οὐα θέλου νὰ γείνου, κι' ὄχι δάσκαλους !

Σὲ δὶα πρώτος ἦτανε !

— Ἐχοῦ κατ' βιβλιάρια δῶ, πού διάβαζα ! Νὰ σοῦ τὰ δει-
ξου δεσπότη μου ;

Καὶ ἄφηκε τότε τὸ σακκοῦλι του, νὰ βγάλῃ τὰ βιβλία, τάχα. Τὸ πρώτο, ὅπου ἔβγαλε, ἦταν ἕνα χαντζάρι, πού μπορούσε νὰ διχο-
τομίσῃ βῶδι, τ' ἄφηκε κάτω κι' ἔκανε πως ψάχνει πάλι στὸ σακ-
κοῦλι.

— Πού εἶνε τα, π' ἀνάθεμά τα ! μουρμουρίζε.
Ἐ δεσπότης, σάν εἶδε τὸ χαντζάρι, ἔκατάλαβε.
— Δὲν πειράζει, εὐλογημένε μου, τὸ β λ ε π ω δά πὼς ἔχεις
μελετήσῃ. Ἐλα τὴν Κυριακὴ νὰ σὲ χειροτονήσουμε !...

Ἔτσι ἔγεινε παππᾶς ὁ Παπαβράμπας, ἀλλὰ τί ποππᾶς ! —
«Πάπαρδος» πού λέγανε και στὸ χωριὸ ! «Μὲ τσαρούχια τὸν
γέννησε ἡ μάνα του !»

Τὸ χάσσο, ἀντὶ νὰ τοῦ στερήσῃ τὴν κοσμικὴ ζωὴ, ἀπεναντίας
τοῦ τὴν ἐπιξέτεινε. Πρώτος, τώρα, σ' ὄλου: τοὺς γάμους και καλ-
λίτερος, πρώτος στὰ πανηγύρια, πρώτος στὰ βαφτίσια και πρώτος
στὶς χαρές, σάν παππᾶς, μαθὲ, πού ἦτανε ! Τραγουδιστὴς καλὸς
και χορευτὴς μὲ τόνομα. Ἀν πῆς κι' ἀπὸ κρασάκι ! Τὸ κατέβαζε
σάν βυσιανίδα κι' ἡ κουμποῦρα του ἔσκουζε συχνά-πυκνά, βροντών-
τας σὲ σάρες και πλαγιές, τοὺς πόνους και τὰ μεράκια τῆς κορδιάς...

— Χί, χί, χί, χί. Θεοῦλη μου, κατέβα νὰ πῆς ἕνα, νὰ δῆξ...
θεοτικὴ ζωὴ !

Οἱ χωρικοὶ, σάν Ἕλληνες χωρικοὶ ἦσαν ξετρελλαμένοι μὲ τὸν
«πάπαρδο του».

— Οὐ Παπαβράμπας κι' οὐ Θεὸς !...

Τὶς λειτουργίες και τὰ ψαλτήρια τ' ἀλλοποίησε ὁ Παπαβράμπας.
Τοὺς ἔσπερινοὺς τοὺς εἶχε καταργήσει. Τὶς λειτουργίες τὶς
ἤθελε, ἀλλὰ κι' ἂν δὲν τὸν πηγαινε, δὲν σοῦ ζητούσε. Εἶχε καρ-
διά τοῦ παληοῦ καιροῦ. Ἦταν λεβέντης και καλοκαρδὸς. Βοηθοῦσε
τοὺς φτωχοὺς, μοιραζοντας εἰς λειτουργίες μαζί τους. Ἄγνος και
ἀφελής, σάν παιδί ἀνοθεῦτο τῆς φύσεως, πού ἦτανε, δὲν ἤξερε νὰ
κουφετῇ ἀπὸ κανέναν, κι' ἀπὸ τίποτε. Μιά μερα, ἐκεῖ πού λειτουργ-
γοῦσε, ἄκουσε πιστολιές νὰ πέφτουνε, ἀπ' ὄξω. Ἦταν ἡμέρα ἐκλό-
γης, ἡ ἡμέρα ἐκείνη, και ἡ διαδήλωσι
ἐφαινε μὲ σημαίες και ζητωκραυγές.
Ἡ βοὴ πούφτανε ὡς τὴν ἐκκλησίαν
τοῦφερε στ' αὐτὰ του τὸ ὄνομα τοῦ
ἀγαπημένου του ὑποψηφίου, τοῦ Χουχ-
τοῦλα. Ἐνθουσιάζτηκεν ἀμέσως ὁ παπ-
πᾶς, και καθὼς ἔβγαινε τὰ ἅγια, ἐφώ-
ναξε, στοὺς ολίγους, πού ἐκκλησιαζόν-
τουσαν πιστοῦς.

— Πάντων ἡμῶν μνησθοὶ Κύριος
ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ...
Χά ! Χά ! Χά ! λεβεντάνθρωπε Χουχ-
τοῦλα ! Ρίξτε, μορε χαμένο μιά κου-
μποῦρα !... Χά ! Χά ! Χά !... «πάν-
των ἡμῶν μνησθοὶ ἅγιος ὁ Θεός»...
— Βοὲ τοιλιβήθρα, δὲν ἀκοῦς ;
Γειὰ σου μορε λεβέντη πού θὰ σὲ κα-
μαρώνει ἡ Βουλὴ !... «πάντων ἡμῶν

— Βοὲ τοιλιβήθρα, δὲν ἀκοῦς ;
Τάφερους βεὲ τὰ ράμματα ;

μνησθοὶ ἅγιος ὁ Θεός !...»

Μιά ἄλλη πάλι ἡμέρα, καθὼς ἐδιάβαζε τὸ Εὐαγγέλιο, διάκρινε
μέσα στοὺς ἄλλους χωριανούς τὸν Τσιτονίκο, τὸ φοιτητὴ, πού ἦρθε
ἀπὸ τὴν Ἀθήνα.

- Βρὲ Τσιτονικόπλε; Τοῦ φώναξε, σταματώντας ἀπότομα τὴν
ἀνάγνωσι τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, βεὲ τοιλιβήθρα, δὲν ἀκοῦς ;
- Ὅριστε, ἀπήντησε ὁ φοιτητὴς.
- Βρὲ τάφερους τὰ ράμματα ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ;
- Ὅχι !
- Ὄξου και ξηρός σου, ζαγάρι, και... «επορεῖθῃ ὁ Ἰησοῦς πρὸς
τὴν Γαλιλαίαν, ἔχον τὸν Ζεβεδαίου, τὸν μαθητὴν αὐτοῦ»... ἀντε,
μορε χαμένο, κι' ἔνοιαν'...

Ἀλησμόνητὴ θὰ μείνῃ ἡ δέσις και ἡ λύσις τοῦ ἀφορισμοῦ τοῦ
κυρίου Καραγιώργου, τοῦ Παρέδρου τοῦ χωριοῦ, τοῦ ὁποίου, τὰ
κουτάλια, καμάρη και καύχημα και ἐπίδει-
ξις τῆς Κυρά-Καραγιώργου, κλαπήκανε,
ἕνα πρωτὸ, χωρὶς νὰ μάθουν ποὺς τὰ πήρε.
Ἐ Καραγιώργος ἔβαλλε ἀφορισμὸ, φο-
βήθηκε ὁ κλέφτης κι' ἐπῆταξε τὰ κουτάλια
και πάλι, στὴν αὐλὴ τοῦ Καραγιώργου.

Σάν καλὸς χριστιανὸς, τότε ὁ πάπαρδος,
ἀποφάσισε νὰ λύσῃ τὸν ἀφορισμὸ. «γιά νὰ
μὴν κολάσῃ ἄνθρωπο και τὸν ἔχει στὴν
ψυχὴ του !»

Πῆγε, λοιπόν, στὸν παππᾶ, και τὸν ρώ-
τησε τί ποιεῖ νὰ ἐνεργήσῃ στὴν Ἱερὰ Σύ-
νοδο, γιά νὰ λυθῇ «οὐ ἀφορισμός».

— Τί, Κυρά-Συνουδους κι' Κυρά-Συνου-
δους, εἶνε αὐτὴ ! ἀπάντησε ὁ Παπαβρά-
μπας. Ἰγὼ τὰ ξέρου αὐτοῦνα «ἀπ' ὄξω
κι' ἀνακατοῦτὰ !»

Κι' ἅμα διάβασε τὴν ἄλλη μερα τὸ Βαγγέλιο, βγήκε ἔξω σο-
βαρὸς και φώναξε στὸ πλήθος :

Ἡπειθὴς οὐ Καραγιώργου
λέγασι τὰ κ' τάλια τ'
ἔβαλλε ἀφορισμὸ.
Κι' ἠπειθὴς οὐ Καραγιώργου,
ἦβρικε τὰ κ' τάλια τ'
πάει ποῦφ οὐ ἀφορισμός !

Τέτοιος λοιπόν ἦταν ὁ Παπαβράμπας, τὸ καμάρη τοῦ χωριοῦ,
κι' ἡ λεβεντιά !

Ἦρθαν ὁμοῦ και ἡμέρες πονηρές.
Μια Κυριακὴ, κατέβηκε στὴν πόλι. Δύο φίλοι του τὸν πῆραν
τότε και τὸν πήγανε σ' ἕνα κόσπερτο. Ἐκεῖ ὁ Παπαβράμπας ἔξε-
τρελλάθηκε μὲ τὶς χορευτῆρες. Ὁλος ὁ ἄγμιος και πρωτογενῆς ἀν-
θρώπος, ζωντάνεψε μέσα στὸν χωριότι, τὸν παππᾶ, ἄναψε και κό-
ρωσε ὁ δυστυχὴς και «κοῦπες-κοῦπες» τὸ κρασί, νὰ βύσῃ τὴ μεγάλη
φλόγα, πού εἶχ' ἀνάψει μέσα του.

— Κρασάκι τῶ Θεοῦ, μοιρὸ φέρ' τὴ κρασάκι τοῦ Θεοῦ !
Κ' ἔπειτα γυρζοντας και βλέποντας τὶς χορευτῆρες ἔσκουζε :
— Γιὰ κῦταζε μουρφά ! Γιὰ κῦταζε τσαλίμια ! Μανούλα
μου, σάν καρδὸρες εἰν' γιομάτες γάλα !... Πῶ, πῶ, πῶ, ὦ, ὦ, ὦ,
ὁ μούσους, πέθανα !... Πάου !... Πάου !...

Καὶ σηκώθηκε σάν λοντάρι φριμασμένο. Σπίθες πετοῦσανε τὰ
ρουθούνια του.
— Ἄντε χάχκα οὐ ξημιους !
Και μ' ἕνα πήδημα εὔρεθηκε, ἀπάνω στὸ παλκοσένικο !...

Τὴν ἄλλη τὴ μερα, σκάνδαλο μεγάλο, βούϊξε στὴ πόλι.
— Ὁ Παπαβράμπας χόριφι, μὲ τὶς Ἰσπανιόλες τοῦ διαόλου !...
Ἐ δεσπότης ἀκόνισε τα ξυράγια του, νὰ τὸν «ξυρίσῃ», και τὸν
ξύρισε !...

Τὰ μάθανε αὐτὰ και στὸ χωριὸ και τὴν ἐπομένη Κυριακὴ, με-
γάλη διαδήλωσις κατέβαινε στὴν πόλι. Ὁλοι τοῦ Παπαβράμπας οἱ
συχωριανοὶ και ὄλοι οἱ χωριάτες ἀπὸ τὰ γει-
τονικὰ χωριά, μὲ σημαίες και μὲ κομπουριές,
μὲ ζητωκραυγές και ἀγριοφρονάρες, διαλα-
λοῦσαν τοῦ χωριοῦ τὸ φρονήμα !...

— Παπαβράμπας ἡ θανάτου ! Δὲν ἔχει
δεῦτρο λόγου !...
— Ζήτου οὐ εὐγενὴς λαὸς τῆς Κουλιτσίδας !
— Παπαβρμπας, εἴταμιν, ἡ θανάτου !...

Τὶ κι' ἂν τὸν ξύρισε λοιπόν ὁ δεσπότης !
Ἐ «εὐγενὴς λαὸς τὸν ἔβριλε σ' ἕνα
χρόνο βουλευτῇ !
— Ἄμ' τί : Μήπως εἰν' καλλίτεροι οἱ
ἄλλοι !...

Σταμ. Σταματίου

Τὸν ξύρισε ὁ δεσπότης
μὰ τὸ χωριὸ τὸν ἔβριλε
σ' ἕνα χρόνο, βουλευτῇ.

Σηκώθηκε τὸ χω-
ριὸ στὸ ποδάρι.